

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ МӨСЛИМ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ
IV ЧАКЫРЫЛЫШ XXV УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 47

Мөслим авылы

« 19 » ноябрь 2021 ел

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында күшымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Мөслим муниципаль районының Мөслим авыл жирлеге рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы <http://pravo.tatarstan.ru> хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

3. Элеге каар, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәнен 5 бүлегендәге нигезләмәләреннән тыш, рәсми басылып чыккан көненнән, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан иртәрәк булмаган вакытта үз көченә керә.

4. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

**Мөслим авыл жирлеге Башлыгы
вазыйфаларын башкаручы**

М.А.Байрханов

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Мөслим авыл жирлеге
Советының
2021 елның «19» ноябрь
47 номерлы каарына
1 нче күшүмтә

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге территориисендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы территориисендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы территориисендә төзекләндерү кагыйдәләренең (алга таба – төзекләндерү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэммин итү таләпләренең (алга таба шулай ук – мәжбүри таләпләр) юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге Башкарма комитетының вазыйфаи затлары (алга таба – Башкарма комитеты) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Башкарма комитетының төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлары булып Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге Башкарма комитеты житэкчесе тора (алга таба шулай ук – контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Башкарма комитетының күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия булалар һәм жаваплы булалар.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның

гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендеге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитеты Төзекләндерү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- торак булмаган биналарның, төзелмәләренең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнен һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;

3) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы территорииясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән, биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм асылынып торучы боз сөңгеләреннән чистарту чараларын үткәрүне дә кертеп;

4) Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы территорииясендә каранти, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, локальләшү, аларның учакларын юкка чыгару буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп, жәйге чорда муниципаль район территорииясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр;

5) янғынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янғын куркынычсызлыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән порубочка билеты һәм (яисә) агач һәм куакларны күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (йөкләү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) очракларны төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны кушу буенча мәжбүри таләпләр;

Башкарма комитеты үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындағы күрсәтмәләрнең үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Элеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайламалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнен состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр

аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлеге алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөрту өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайламналар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар (коймалар).

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвефхәтәрләрне бәяләү һәм идарә итү системасы қулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китеү куркынычларын профилактикалау

2.1. Башкарма комитеты төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткәрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактика чаралары Башкарма комитеты тарафыннан контролдә тотучы затларның мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китеүгә китерердәй шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контролдә тотучы затларга житкерү, аларны үтәү ысуулларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китеү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәрү контролъ чараларын үткәрүгә карата өстенлекле санала.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган тәртиптә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китеү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китеү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контролъ объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китеүенә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зарар) китерелүе ачыкланса,

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат бу хакта кичекмәстән Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы башлыгына (башлык урынбасарына) контроль чаралар үткәрү турында карап кабул итү өчен хәбәр жибәрә.

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә Башкарма комитеты контроль башкарганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре уздырыла ала:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр иғълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик барып кайту (визит).

2.6. Мәгълүмат бирү мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Башкарма комитеты тарафыннан тиешле мәгълүматларны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Башкарма комитетының рәсми сайтында (алга таба – Башкарма комитетының рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә керү Башкарма комитеты рәсми сайтының баш (төп) битеннән башкарылырга тиеш), массакүләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында контрольдә тотылучы затларның шәхси кабинетларында (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитеты «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгэ 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы З өлешендә каралган белешмәләрнее контролль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә Башкарма комитетының рәсми сайтында урнаштырырга һәм ярдәм итәргә тиеш.

Башкарма комитеты шулай ук Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы халкына гражданнарының жыелышларында һәм конференцияләрендә контролль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Башкарма комитеты тарафыннан үткәрелгән контролль чаралар һәм аларның нәтиҗәләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча ел саен төзекләндерү өлкәсендә контролльне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган һәм Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан имзаланган күрсәтмә белән раслана торган доклад әзерләнә. Элеге доклад, хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр, Башкарма комитетының рәсми сайтында контролль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турындагы кисәту һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмим итү чараларын күрү турындагы тәкъдим, Башкарма комитетына мәжбүри таләпләрнен әзерләнә торган бозылулары яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турындагы белешмәләр булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китергәнлеге яисә закон тарафыннан

саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудырган очракта, контролльдә тотыла торган затка игълан ителә. Кисәтүләр Татарстан Республикасы мөслим муниципаль районы башлыгы (башлык урынбасары) тарафыннан әлеге белешмәләр алынганнан соң 30 көннән дә сонга калмыйча игълан ителә (кул қуела). Кисәту язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контролльдә тотучы зат адресына жибәрелә.

Мәжбүри таләпләрне бозу ярамаганлыгы турында кисәту «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан қулланыла торган документларның типлаштырылган формалары турында» 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгы боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында хәбәр ителә торган кисәтүләр теркәү номерын бирү белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында Башкарма комитеты тарафыннан кисәту хәбәр ителгән очракта, контролльдә торучы торган зат күрсәтелгән кисәтүгә карата ризасызылык белдерергә хокуклы. Кисәтүгә карата ризасызылык алынганнан соң 30 көн эчендә Башкарма комитеты тарафыннан карала. Каршылыкларны карау нәтиҗәсендә контролльдә торучы затка язмача яки электрон документ формасында ризалык яки риза булмау турында мәгълүмат белән жавап жибәрелә. Ризасызылык белән килешмәгән очракта жавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

2.9. Контрольдә торучы затларга консультация бирү контролльне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чараплар, контроль чараплар үткәргәндә гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башлыгы (башлык урынбасары) һәм (яки) муниципаль урман контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат Башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлктә урнаштырыла.

Консультация бирү телдән яки язма формада түбәндәгә мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чарапларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) аларның үтәлешен бәяләү контроль чараплар кысаларында Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнарың жыельшларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазыйфай зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма гарызnamә тапшырылган;

2) консультацияләр бирү вакытында куелган сорауларга телдән җавап биреп бетерү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфай зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфай затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле каарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфай затка әверелгән мәгълүмат кинәш бирү барышында мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында Башкарма комитеты тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Башкарма комитетына контрольдә торучы затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан күбрәк бер төрле мөрәҗәгатьләре кергән очракта, консультация бирү Башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлктә Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башлыгы (башлыгы урынбасары) яки контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат имза куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.11. Профилактик визит контрольдә торучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әнгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элемтәдән файдалану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә торучы затка үз эшчәнлегенә карата яисә аңа караган контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр ителә.

Профилактик визит барышында контрольдә торучы затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Профилактика визиты барышында контрольдә торучы зат тарафыннан алынган аңлатмалар кинәш бирү характерына ия.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда Башкарма комитеты күрсәтелгән чарапар кысаларында контроль чарапарның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу (эшчәнлек алыш бару) урынында булырга тиешле документларны сорату, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерүләр ярдәмендә);

2) рейд тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерүләр сынаулар, экспертиза ярдәмендә);

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар сорату, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар сорату, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза ярдәмендә);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту (территорияләрне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган курсәткечләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» чeltәрендәге курсәткечләрне, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чарапарының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алышган белешмәләрне, контроль астындагы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, гомуми файдалана алышлык башка белешмәләрне, шулай ук автоматик режимда эшли торган белешмәләрне;

6) урынга барып тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынаулар, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәту һәм урынга барып тикшерү Башкарма комитеты тарафыннан контрольдә торучы затлар белән хезмәттәшлексез үткәрелә.

3.3. Өлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чарапар планнан тыш чарапар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чарапар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чарапарны үткәру өчен нигез булып түбәндәгеләр тора:

1) Башкарма комитетына гражданнар һәм оешмалар мөрәҗәгатьләре (гаризалары) килгәндә, дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чарапарыннан мәгълүмат алышганды закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турында яисә зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чарапар уздыру нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлексез

контроль чарапарны да кертеп, мондый белешмәләрне, шул исәптән башка контролльдә тотыла торган затларга карата да алу.

2) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең контролльдә торучы конкрет затларга карата контроль чарапар үткәру турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мәрәҗәгатьләр буенча законнарың үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү қысаларында контроль чара үткәру турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнен үтәлү вакыты чыгу – контролльдә торучы зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән билгеләнгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында курсәтмәнен үтәлеше турында нәтиҗә ясау мөмкин түгел.

3.5. Контрольдә торучы зат белән хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чарапар Башкарма комитетының контроль чарапарны үткәру турында курсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.6. Башкарма комитетының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турындагы яисә зыян китерү куркынычы турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында курсәтмәсе кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контролльне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру турында дәлилләнгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.7. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка үткәрелә торган контроль чарапар, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы башлыгы (башлык урынбасары) бирeme, Башкарма комитетының эш планындагы бирeme нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, контролльне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чарапар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә муниципаль контролльне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контролльне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда Башкарма комитеты ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек қысаларында, әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр алар карамагында булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнар буйсынуындагы оешмалардан, шул исәптән электрон формада, документларны һәм (яки) белешмәләне түләүсез нигездә ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) сорала торган

həm

ведомствоара

мəгълумати хəzməttəşlek kысаларында dəyələt kontrole (kuzətcheləge) organnarы, jırlе үzidarə organnarы яki dəyələt organnarы яki jırlе үzidarə organnarы karamagындагы oeshmalar tarafynnan tiksherulər oeshtyrganda həm uzdırganda dəyələt kontrole organnarы, muunicipal control organnarы яki jırlе үzidarə organnarы karamagындагы oeshmalar tarafynnan soraçyip alyna torghan dokumentlar həm (yisə) beleshmələr bulgan dokumentlar həm (yisə) beleshmələr vedomstvoara məgъlumati xəzməttəşlek kысаларыnda birelgən dokumentlar həm (yisə) kürsətelgən organnarдан alynghan beleshmələrnə həm (yisə) beleshmələr birü kagyidələre belən bilgeləngən, alar Rossiya Federasiyası Xəkumətenec 2021 elnyıç 6 martыndagы «Dəyələt kontrolen (kuzətcheləgen), muunicipal controlyne gəməlgə aşıryu kыsalarynda vedomstvoara məgъlumati xəzməttəşlek turynnda» 338 nömerly kaarary belən raslanangan.

3.10. Kontrolъlek itelүche зат bulgan şəxsi eşməkər, гражданин, palataga kontrolъ chaراسын үtkərgəndə bulu məmkinlegə bulmau turynnda məgъlumat birergə xokukly, shuna bəylə rəvəştə kontrolъ chaaranы uzdıryu palata tarafynnan şəxsi eşməkərnən, гражданиның əleğe mərəjəgatene səbəp bulgan xəllərne beterü əchen kirəkle vaxytka kucherelə (əmma 20 kənnən də artyk tūgel), ber үk vaxytta tūbəndəge şartlarны үtəy də kerə:

1) kontrolъdə totyla torghan zatnyıç yisə anıç vəkiленen bulmavy, təzekləndərү əlkəsəndə kontrolъne gəməlgə aşıryuga vəkalətле vaxiyfa zatnyıç, kontrolъ chaراسыn uzdırganda məjbüri tələplərne үtəven bəyləugə komachaulamýy, kontrolъdə totyla torghan zat kontrolъ chaaranы uzdıryu turynnda tieşençə xəbər itelgən şart belən;

2) закон belən saklana torghan kiyimmətlərgə zyan (zaar) kiterünen turidan-tury kürkynıç janau bilgelərə bulmau yisə faktta zyan (zaar) kiterü bilgelərə bulmau;

3) kontrolъ chaaranы uzdırganda kontrolъdə toruchy zatnyıç bulmau əchen jididi səbəplər (kontrolъdə toruchy zatnyıç avyru, anıç komandirovkası h.b.) bar.

3.11. Urınga chygып tiksherüne үtkərү vaxты 30 eş kənennən artmay.

Kücmə tiksherü baryshynda keče eşməkərlekneñ ber səbъektyına karata baglanышlarnyıç gomumi srogы keče предприятие əchen 50 səgatytən həm mikropredприятие əchen 15 səgatytən arta almýy.

Rossiya Federasiyaceneñ berничə səbъekty territoriyasendə үz eşchənləgen gəməlgə aşıryuchi oeshmaga karata kümə tiksherü үtkərү srogы oeshmanıç hər filialı, vəkiilləge, aerymlanangan struktur büləkchəse yisə jiteşterü objeckty buencha aerym bilgelənə.

3.12. Kontrolъ chaalar үtkəruneñ barlyk ochraklarynda kontrolъ gəməllərne bашkarырга vəkalətleye vaxiyfa zatlardar həm kontrolъ gəməllərne bашkaruga jəlep itelə torghan zatlardar tarafynnan məjbüri tələplərne үtəyne (bozunu) dəlliilər əchen fotoga təşq, audio- həm videoga яzu, vaxiyfa zatlardar үtkərgən kontrolъ chaaranы uzdırugra vəkalətleye geodesik həm kartometrik үlchəylər kулланылырга məmkin. Fotoga təşerü, audio- həm videoga яzdyru, geodesik həm kartometrik үlchəylər həm əleğe maksatlardar

өчен файдаланылган техник чаалар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәту һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга жаваплылыкка жәлеп итү турындагы мәсьәләне карау һәм (яисә) Башкарма комитеты тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чааларны куллану өчен мәгълүмат жибәрү керә.

3.14. Контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чарасы тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзелә. Мондай чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Контроль чара тәмамланганчы ачыкланган бозуларны бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Тикшерү чааларын үткәргендә тутырылган тикшерү кәгазыләре актка беркетелә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнен башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондай чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты, аны рәсмиләштергәннән соң, прокуратура органнарына Контроль (кузәтчелек) чааларының бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң жибәрелә.

3.15. Контроль чаалар турында мәгълүмат Контроль (кузәтчелек) чааларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылына торган, контроль (кузәтчелек) чааларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм каарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлекен тәэмүн итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контроль вәкиле булган эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган документлар, гамәлләр һәм кабул

ителә торган каарлар түрүнда аңа кәгазь чыганакта документлар алу кирәклеге түрүнда Башкарма комитеты адресына хәбәр юллаган яисә электрон почта адресы түрүнда белешмәләр булмаган очракта контрольдә тотыла торган затка документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жибәру мөмкинлеге түрүнда хәбәр итә (затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки ул бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәгән очракта). Күрсәтелгән граждан Башкарма комитетына документларны басма чыганакта жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотыла торган затка контрольне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган каарлар башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар түрүнда мәгълүмат житкерү, документлар һәм белешмәләр жибәру, контрольдә тотыла торган затка Башкарма комитеты тарафыннан шул исәптән кәгазьдә почта элемтәсе аша, контрольдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яки контрольдә тотыла торган зат таләбе буенча да башкарылырга мөмкин.

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтиҗәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат «Россия Федерациясенә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрүнда» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федеरаль законның 39 - 40 статьяларында һәм әлеге Нигезләмәнен 4 бүлгендә каралган тәртиптә шикаять жибәрергә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (кузәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

3.19. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контролль чараларын уздырганда Башкарма комитетының (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контролльдә тотыла торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау чараларын уздыру түрүнда ачыкланган хокук бозуларны бетерү түрүнда күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм гражданнарны, оешмаларны законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу түрүнда һәм аны булдырмау ысууллары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контролль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контролль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлеге законда

саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысууллары турында мәгълүмат житкерергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чарапарын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чарапарын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэмим итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чарапар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

3.20. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру қысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка жаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актың күчермәсен тиешле жаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата Башкарма комитеты карапларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

4.1. Башкарма комитетының карапларына, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 булегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Тәртип саклаучы затлар, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә

ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган, судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль чаалар уздыру турында каарлар;
- 2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаалар актлары, күрсәтмәләр;
- 3) төзекләндөрү өлкәсендә контроль чаалары кысаларында контролъне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмауларын).

4.3. Шикаять контролъдә торучы зат тарафыннан шикаятьне карауга вәкаләтле орган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталын кулланып электрон рәвештә тапшырыла.

Дәүләт яисә закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаять дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталыннан, закон белән саклана торган башка сер турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алыш, файдаланусызыз бирелә. Тиешле шикаять Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы башлыгының шәхси кабул итүендә контролъдә торучы зат тарафыннан шикаятьтә (документларда) дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрнең булуы турында алдан хәбәр ителә.

4.4. Башкарма комитеты каарына, аның вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан карала.

4.5. Башкарма комитеты каарына шикаять, аның вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмавы) контролъдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алыш 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Башкарма комитеты күрсәтмәсенә шикаять контролъдә тотылган зат тарафыннан күрсәтмә алышынан вакыттан алыш 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогоын житди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаятьне биргән затның үтенече буенча бу срок Башкарма комитеты тарафыннан (шикаятьне карауга вәкаләтле вазыйфаи зат) торғызылырга мөмкин.

Шикаять биргән зат шикаять буенча каар кабул ителгәнчегә кадәр аны тулысынча яки өлешчә кире алышга мөмкин. Щул ук вакытта шикаятьнен кабат юнәлеше шул ук нигезләр буенча рөхсәт ителми.

4.6. Башкарма комитеты каарына, аның вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять аны теркәгәннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Аны карау өчен башка органнар карамагындағы белешмәләрне алу таләп ителгән очракта, шикаятьне карау срогоы муниципаль район Татарстан

Республикасы Мөслим муниципаль район Башлыгы (Башлыгы урынбасары) тарафыннан 20 эш көненә хәтле озайтылырга мөмкин.

5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

5.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсен контрольдә тоту өчен индикатив күрсәткечләр Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Советы тарафыннан раслана.

Төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә ацлатма

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль (алга таба – Нигезләмә) турындагы нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пункты һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә әзерләнде һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карапы белән расланырга һәм 2022 елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк булмаган вакытта гамәлгә кертелергә тиеш.

1. Нигезләмә кергән көннән алыш жирлектә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча элек кабул ителгән муниципаль хокукий актларның гамәлдә булуын туктатуга игътибар итәбез. Димәк, 2022 елның 1 гыйнварына кадәр жирлекнең жирле үзидарә органнары компетенциясен исәпкә алыш, мондый актларның үз көчләрен югалткан дип тану турында кирәkle муниципаль хокукий актлар кабул итергә тиеш (әлеге контроль төре турында нигезләмә, профилактика программысы, контрольне гамәлгә ашыруның административ регламенты).

2. Эгәр муниципаль контрольнең әлеге төрен гамәлгә ашыру вәкаләте жирлекләр белән муниципаль районның жирле үзидарә органнары белән килешү нигезендә тапшырылган булса, аларга жирле әһәмияттәгә мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны шушы жирлекләр бюджетларыннан муниципаль район бюджетына бирелә торган бюджетара трансферлар исәбеннән тапшыру турында килешү нигезендә тапшырылган булса, мондый хәлдә вәкаләтләрне тапшыру турында килешү эчтәлеген исәпкә алыша кирәк.

Вәкаләтләрне тапшыру турында югарыда аталган килешүләр төзегәндә, кагыйдә буларак, жирлекнең жирле эһәмиятендәге билгеле бер мәсьәләне хәл итү вәкаләте тапшырыла дип күрсәтелә һәм муниципаль районның жирле үзидарә органнарына әлеге мәсьәләне норматив жайга салу вәкаләте дә тапшырыла дип күрсәтелми. Өстәвенә, вәкаләтләрне тапшыру турында еш кына муниципаль район Башкарма комитеты һәм жирлек тарафынан килешүләр төzelә. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлешенең мәгънәсе буенча вәкаләт жирле үзидарәнең шуши вәкаләткә ия органы тарафынан тапшырыла (һәм шуңа бәйле рәвештә килешү төzelә). Муниципаль контроль рәвеше турындагы нигезләмә нәкъ менә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафынан расланырга тиеш. Шуңа күрә муниципаль районның һәм жирлекнең вәкиллекле органнары арасында муниципаль контроль формасы турындагы нигезләмәне раслау хакындагы вәкаләтләрне тапшыру мәсьәләсе буенча килешү төzelмәгән булса, муниципаль контроль формасы турындагы нигезләмәне раслый торган хокукий акт кабул итү жирлекнең вәкиллекле органы компетенциясендә кала.

3. Нигезләмә нигезендә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясындагы 7 өлеше нигезендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда куркынычларны бәяләү һәм аларга идарә итү системасы кулланылмый.

Шуңа бәйле рәвештә Нигезләмәдә беркетелгән контроль чаралар (инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү) планнан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольдә план характеристының булмавы дәүләт хакимиятенең федераль органнары тарафынан контроль чаралар үткәрүгә планлы (хәвеф-хәтәр) якын килүне билгеләгәндә, муниципаль контроль объектларында хәвеф-хәтәр төркемнәрен муниципаль контроль объектларында күрсәтелгән хокуклардан файдалану практикасын исәпкә алыш, муниципаль контроль объектларында рисклар төркемен билгеләргә тәкъдим итүгә белән анлатыла. Булган мәгълumatларга караганда, жирлекләрнең абсолют күпчелегендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль системалы рәвештә башкарылмаган. Шулай булгач, планлаштырылган контроль чараларының ешлыгын билгеләү максатларында муниципаль контроль объектларына градация үткәрү мөмкинлеге бирә торган мәгълumat юк.

4. Нигезләмәнең 1.6 пунктында мәжбүри таләпләр исемлеге территориияне төзекләндерү кагыйдәләрен жайга салу предметыннан чыгып формалаштырылды, шул исәптән «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 45.1 статьясы таләпләрен исәпкә алыш.

Нигезләмәнең 1.6 пунктындағы нигезләмәләрне төгәлләштерү «Самара өлкәсе территориясендә административ хокук бозулар турында» 2007 елның 01 декабрендәге 115-ГД номерлы Самара өлкәсе Законында каралган төзекләндерү өлкәсендә административ хокук бозулар составы мисалында гамәлгә ашырылды. Нигезләмәнең 1.6 пункты нигезләмәләрен Россия Федерациясенең башка субъекты мохтажларына яраклаштырганда төзекләндерү өлкәсендә административ хокук бозуларның конкрет составларын билгели торган Россия Федерациясенең тиешле субъекты законы нигезләмәләрен исәпкә алырга кирәк.

5. Нигезләмәдә түбәндәге төр профилактик чараптар үткәрү каралган:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр иғълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

Нигезләмәнең профилактик чараптары буларак намуслылыгын стимуллаштыру һәм үз-үзене камилләштерү чараптары ачыкланмаган.

Шулай ук билгеләп үтәргә кирәк, контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр, аларның хәвеф-хәтәр критерийларына туры килүе, шулай ук төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларына карата уздырыла торган контроль чараптарның төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып, муниципаль контроль органы гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә мәгълүмат житкерүне һәм консультацияләүне гамәлгә ашырырга мөмкин.